

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЧЕРНІГІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»**

Кафедра публічного управління та менеджменту організацій

**ІНСТИТУЦІОНАЛЬНІ ЗАСАДИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА
АДМІНІСТРУВАННЯ**

**методичні вказівки
до практичних занять з дисципліни
для здобувачів вищої освіти освітнього ступеню «доктор філософії» всіх
форм навчання спеціальності 281«Публічне управління та
адміністрування»**

Чернігів 2022

Інституціональні засади публічного управління та адміністрування: методичні вказівки до практичних занять для здобувачів вищої освіти освітнього ступеню «доктор філософії» спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» / Укл.: Косач І.А. Чернігів, 2022 р. 20 с.

Укладач : Косач І.А. д.е.н, професор, професор кафедри публічного управління та менеджменту організацій

Рецензент: Михайловська О.В., д.держ.упр, доцент кафедри публічного управління та менеджменту організацій

Відповідальний за випуск: Пономаренко С.І., к.е.н, доцент, зав. кафедри публічного управління та менеджменту організацій

Методичні вказівки укладено відповідно до програми курсу "Інституціональні засади публічного управління та адміністрування" з урахуванням основних напрямів розвитку публічного управління і нових підходів до його регулювання. Зазначені методичні матеріали дозволяють закріпити вивчений матеріал і поглибити свої знання та більш ґрунтовно підійти до опрацювання програми курсу.

ВСТУП

Програма вивчення дисципліни «Інституціональні засади публічного управління та адміністрування» складена відповідно до місця та значення дисципліни за структурно-логічною схемою, передбаченою освітньою програмою за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування». Програма охоплює всі змістові модулі, визначені в анотації дисципліни. Методичні вказівки доцільно використовувати здобувачам вищої освіти під час практичних занять при вивченні питань з дисципліни «Інституціональні засади публічного управління та адміністрування».

Метою викладання навчальної дисципліни є оволодіння теоретичними знаннями з питань інституційних засад публічного управління та адміністрування та вироблення практичних вмінь і навичок щодо застосування законів, принципів, методів, технологій та процедур публічного управління; формування здатності розв'язувати комплексні проблеми в сфері публічного управління та адміністрування суспільними процесами та відносинами, у тому числі дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань у здобувачів вищої освіти.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Інституціональні засади публічного управління та адміністрування» є:

- узагальнення теоретичних засад у сфері публічного управління, розуміння основних тенденцій та напрямів їх еволюції;
- визначення суті, законів, принципів і механізмів публічного управління в розвитку суспільства;
- опанування основами методології, технологіями та процедурами публічного управління об'єктів публічної сфери;
- оволодіння методами формування, моніторингу та контролю управлінських рішень на національному, регіональному та місцевому рівнях, а також на рівні суб'єктів публічної сфери, з позицій загально-цивілізаційних цінностей, світового досвіду та осмислення наукових здобутків;
- формування навичок розроблення та впровадження заходів із забезпечення результативної та ефективної діяльності суб'єктів публічної сфери.

Під час вивчення дисципліни здобувач вищої освіти (ЗВО) має набутися або розширити наступні *загальні (ЗК) та фахові (ФК) компетентності*, передбачені освітньою програмою:

ЗК4. Здатність до розв'язування значущих суспільних проблем із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.

ФК1. Здатність до оволодіння базовими знаннями наукової теорії й методології публічного управління задля розвитку наукової, педагогічної та управлінської діяльності, здобуття глибинних знань з публічного управління та адміністрування.

ФК 3. Здатність досліджувати та адаптувати кращі технології електронної демократії для ефективних комунікацій в системі публічного управління та адміністрування.

ФК 6. Здатність до наукового аналізу та експертизи нормативно-правових актів у сфері публічного управління та адміністрування, підготовки аналітичних довідок, пропозицій, доповідей.

Під час вивчення дисципліни ЗВО має досягти або вдосконалити наступні *програмні результати навчання (ПРН)*, передбачені освітньою програмою:

ПРН 7. Уміти розробляти нові підходи та адаптувати кращі практики електронної демократії для вирішення сучасних питань публічної комунікації на наддержавному, національному, регіональному та місцевому рівнях.

ПРН 8. Уміти розробляти проекти законодавчих і нормативних актів, програмні документи (стратегії, програми, концепції), виходячи із оцінки їх ресурсного забезпечення, знати принципи реалізації.

ПРН 9. Уміти застосовувати сучасні моделі/підходи до управління та адміністрування, міжнародний досвід для модернізації та ефектизації діяльності відповідних структур на різних рівнях публічного управління та адміністрування.

ТЕМА 1.ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ: ПАРАДИГМИ ТА КОНЦЕПЦІЇ

План заняття

1. Принципи, методи, інструменти, понятійний апарат галузі науки "Публічне управління та адміністрування".
2. Інституційність публічного управління та адміністрування в Україні та її подальший розвиток.
3. Джерела науки публічного управління.
4. Місцеве самоврядування.

Питання для обговорення

1. Основні підходи до розуміння публічного управління.
2. У чому полягає багатоаспектність такого складного суспільного явища як «управління»?
3. Складіть схему співвідношення понять «управління», «публічне управління», «державне управління», та «публічне адміністрування», «місцеве самоврядування».
4. Специфіка публічного управління. Суб'єкт та об'єкт публічного управління.
5. Обґрунтуйте, що публічне адміністрування – це регламентована законами та іншими нормативно-правовими актами діяльність суб'єктів публічного управління.
6. Обґрунтуйте необхідність проведення реформування публічної адміністрації.
7. Намалюйте схему: «Складові публічного управління».
8. Охарактеризуйте громадське управління у публічній сфері.

Письмові завдання

Завдання 1. Надати розгорнуту (2-3 стор.) відповідь.

Завдання виконується за варіантами.

1. Публічне адміністрування як напрям наукових досліджень, сукупність знань, сфера діяльності та навчальна дисципліна.
2. Джерела ідей управління суспільством і країною.
3. Формування та розвиток теорій управління суспільством і країною.
4. Соціально – інженерний та гуманітарний підходи.
5. Які існують групи гарантій захисту прав і законних інтересів місцевого самоврядування?
6. Перед ким відповідальні органи та посадові особи місцевого самоврядування?
7. Які існують види відповідальності посадових осіб місцевого самоврядування?
8. Що таке «корупція», «хабарництво», «лобізм»?
9. Назвати форми громадського контролю за діяльністю органів місцевого самоврядування.

10. Яку відповідальність може нести голова відповідної ради перед членами територіальної громади?

11. Чи має право районна рада контролювати видатки сільської ради?

12. Чи несуть органи місцевого самоврядування відповідальність перед державою?

ТЕМА 2. ІНСТИТУЦІОНАЛІЗМ ЯК НАПРЯМ ЕКОНОМІЧНОЇ ДУМКИ

План теми

1. Розвиток теорії інституціоналізму.
2. Формування філософських основ інституціоналізму
3. Джерела науки публічного управління (адміністрування).

Питання для обговорення

1. Управління суспільством – головне призначення публічного адміністрування.
2. Інституціоналізм, ієрархічність і мережевість як інваріантні структури людської історії.
3. Формальні та неформальні інституції.
4. Вертикально-бюрократичний та горизонтально-мережевий тип управління.
5. Методологічні принципи традиційного інституціоналізму.

Письмові завдання

Завдання 1. Запропонуйте механізм забезпечення публічності управління на різних рівнях адміністративно-територіальної організації суспільства. Для обґрунтування механізму виконайте такі кроки: 1) визначте основні регіональні органи публічного управління (об'єднана територіальна громада, район, область тощо); 2) визначте функціональні завдання регіональних органів публічного управління на різних рівнях адміністративно-територіальної організації суспільства (об'єднана територіальна громада, район, область тощо); 3) проведіть узагальнення отриманого досвіду і запропонуйте механізм забезпечення публічності управління в діяльності регіональних органів публічного управління.

Теми презентацій

1. Католицька церква як засновник формальних адміністративних структур.

2. Дослідження теорії публічного адміністрування в роботах значних мислителів нового часу (Джон Локк, Ш.-Л. Монтеск'є, Ж. Ж. Руссо, А. Сміт, А. Фергюсон та ін.).

3. Взаємозв'язок та взаємозалежність законів та принципів соціального управління.

4. Приклади застосування принципів публічного адміністрування.

ТЕМА 3. ПРИНЦИПИ ТА ЗАКОНИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ІНСТИТУЦІЙ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

План теми

1. Загальнометодичні принципи публічного адміністрування.
2. Принципи, що регулюють адміністрування як соціально-політичний процес.
3. Системний підхід - фундаментальний принцип організації публічного адміністрування.
4. Принципи прийняття державних рішень.

Питання для обговорення

1. Взаємозв'язок і взаємозалежність політичної та економічної влади.
2. Загальний закон соціального управління – залежність управляючого впливу від стану системи та зовнішнього середовища.
3. Загальносистемні методологічні принципи публічного адміністрування.
4. Принципи, що регулюють адміністрування як соціально-політичний, соціально-економічний та соціально-культурний процеси.
5. Застосування принципів публічного адміністрування.
6. Управління як визначальна функція публічного адміністрування.
7. Поясніть сутність складових механізму публічного адміністрування як способу організації органів, їх взаємодію з громадськими інститутами.
8. Назвіть основні типи органів публічного адміністрування.
9. Охарактеризуйте основні моделі урядової політики. У чому полягає проблема вибору найкращої форми правління?
10. Поясніть, чи існує проблема взаємного втручання органів державного управління в компетенцію один одного? Яким чином громадські організації та бізнес-структури мають можливість запобігати цим явищам?
11. Поясніть сутність демократичних методів публічного адміністрування.

Письмові завдання

Завдання 1. Для кожного із законів публічного управління та адміністрування надати приклад практичного застосування.

Теми презентацій

1. Конституційні засади правового регулювання економічних процесів в Україні.
2. Основні напрями організаційно-правового впливу на економічну діяльність.
3. Правове забезпечення державного управління у сфері освіти та науки, охорони здоров'я, соціального захисту населення та культури.

ТЕМА 4. СИНЕРГЕТИЧНІ КОНЦЕПТИ ФОРМУВАННЯ ІНСТИТУТІВ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

План теми

1. Синергетика та самоорганізація.
2. Офіційне виникнення синергетики.
3. Механізми самоорганізації.
4. Соціальна самоорганізація в системі публічного управління. Креативний ефект реалізації самоорганізації. Процес соціальної самоорганізації.

Питання для обговорення

1. Чим пояснюються закономірності еволюції освіти як суспільного інституту?
2. Яку роль у процесі кризи сучасної світової освіти відіграє синергетичний принцип хаотичності?
3. Обґрунтуйте роль хаосу в публічному управлінні.
4. Обґрунтуйте закономірність глобалізаційних процесів.

Письмові завдання

Завдання 1.

1. Розтлумачте 10 ключових слів з теми.
2. Обґрунтуйте критеріальні ознаки щодо виявлення синергетичних ресурсів публічного управління та основні принципи їх синергізації.
3. Синергетичні закономірності трансформації та розвитку освітніх систем.
4. Головні тенденції розвитку публічного управління.
5. Парадигмальна криза публічного управління.

Завдання 2.

Для кожного принципу синергетики знайти приклади із історії становлення системи публічного управління України та процесів українського державотворення.

Наприклад, хаос - дні путча 1991 р., атрактор - шлях до набуття членства в ЄС і т.ін. Кожен приклад намагайтесь конкретизувати та найбільш детально розписати.

ТЕМА 5. ПОЛІТИЧНА МОДЕРНІЗАЦІЯ: ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ТА СУЧАСНІ ПАРАДИГМИ.

План теми

1. Теоретико-методологічні засади політичної модернізації.
2. Концепції політичної модернізації. Інституціоналізація та інституціональні трансформації.
3. Парадигми інституціоналізму та неоінституціоналізму.
4. Реформування та модернізація: співвідношення понять

Питання для обговорення

1. Етапи теорії модернізації.
2. Ліберальний та консервативний підхід до політичної модернізації.
3. Процес політичної модернізації в Україні.
4. Політична модернізація як фактор формування демократичного іміджу України.
5. Сутність модернізаційних ініціатив та програм.
6. Умови протікання модернізаційних процесів.
7. Політична еліта та політична модернізація.

Письмові завдання

Завдання 1. Охарактеризувати структуру, зміст діяльності органів публічного управління та адміністрування, повноваження яких стосуються досягненню мети та вирішенню завдань, поставлених у Вашій дисертаційній роботі.

Завдання 2. Оцініть ресурси будь-якого муніципального утворення. Запропонуйте шляхи зростання ефективності їх використання для підвищення конкурентоспроможності муніципального утворення.

Завдання 3. Громадянське суспільство - це історичний тип у розвитку людського суспільства, його конкретна якісна характеристика; сфера самовиявлення і реалізації потреб та інтересів вільних індивідів через систему відносин (економічних, соціальних, релігійних, національних, духовних і культурних). Структурними елементами цієї системи є організації (політичні партії, громадські об'єднання й асоціації) і різні об'єднання (професійні, творчі, спортивні, конфесійні тощо), що охоплюють 17 усі сфери суспільного життя і є своєрідним регулятором свободи людини. Які з наведених організацій не є складовою громадянського суспільства:

- організація волонтерів;
- клуб місцевої громади;
- профспілка залізничників;
- всеукраїнське об'єднання «Майдан»;
- громадський інформаційно-аналітичний Центр для молоді;
- спортивний клуб «Твій стиль»;
- професійна футбольна асоціація;
- засоби масової інформації;
- організоване злочинне угруповання «Дніпровські хитруни»? Відповіді аргументуйте.

ТЕМА 6. ЕЛЕКТРОННЕ УРЯДУВАННЯ ТА ЕЛЕКТРОННА ДЕМОКРАТІЯ

План теми

1. Нормативно-правові засад забезпечення розвитку електронного урядування та електронної демократії.
2. Стратегічні завдання з розвитку електронного урядування.

3. Розвиток електронного урядування на місцевому та регіональному рівнях.
4. Електронна демократія в умовах криз.

Питання для обговорення

1. Основні концепції побудови інформаційних систем управління.
2. Організація і засоби інформаційних технологій забезпечення управлінської діяльності.
3. Електронне урядування як елемент інформаційного суспільства.
4. Поняття та сутність електронного урядування.
5. Електронне урядування як форма організації державного управління з використанням інформаційно-телекомунікаційних технологій для формування нового типу держави.
6. Електронний уряд як складова електронного урядування.
7. Вимоги до впровадження та функціонування електронного урядування.
8. Нормативно-правове забезпечення діяльності електронного урядування в Україні.

Письмові завдання

Завдання 1. Сформулюйте основні чинники впливу на розвиток і впровадження електронного управління (що сприяло розвитку і впровадженню електронного управління). Які передумови виникнення системи електронного управління?

Завдання 2. Як співвідносяться поняття «Електронне управління» «електронний уряд»? Чому електронне управління називають однією з базових технологій інформаційного суспільства?

Завдання 3. Надати відповідь на запитання?

1. В чому полягає сутність електронних документів та електронного документообігу?

2. Які функції є основними для СЕД?

3. Які сховища даних використовуються в СЕД?

4. В яких випадках електронний документ підлягає відхиленню?

5. Які передумови необхідно виконати для повноцінного впровадження електронного документообігу?

6. Які Вам відомі функціональні можливості систем електронного документообігу органів публічної влади в Україні?

Завдання 4. Вітчизняний досвід впровадження електронного управління. Знайдіть, проаналізуйте і підготуйте аналітичний матеріал про впровадження електронного управління на загальнодержавному або місцевому рівні (Верховної Ради, Президента, Кабінету Міністрів, області, району, міста, організації, на вибір студента, але без збігів).

Завдання 5. Вивчити існуючу нормативно-правову базу з е-урядування, використовуючи сайти Президента України www.prezident.gov.ua, Верховної Ради України www.rada.gov. та Кабінету Міністрів України www.kmu.gov.ua. Побудувати існуючу ієрархію документів з е-урядування, ув'язав їх з відповідними документами з питань інформатизації, розбудови інформаційного

суспільства, інформаційної політики та політики інформаційної безпеки. Запропонувати шляхи удосконалення системи нормативно-правових документів з е-урядування.

Завдання 6. Назвіть основні документи (Директиви та Рекомендації), якими керуються у Європейських країнах при побудові системи електронного урядування. Розкрити основні принципи електронного урядування, викладені у «Рекомендаціях з е-урядування Кабінету Міністрів Ради Європи».

Теми презентацій

1. Ризики впровадження електронного урядування.
2. Розвиток електронного урядування в Україні.
3. Інформаційне суспільство та суспільство знань.
4. Моделі електронного управління.
5. Пілотний проект поняття і суть.

ТЕМА 7. ІНСТИТУЦІОНАЛІЗАЦІЯ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ. ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНЕ ПАРТНЕРСТВО

План теми

1. Загальна характеристика стратегічного управління.
2. Стратегічне управління у публічній сфері.
3. Розробка стратегії та програмних документів в системі публічного управління.
4. Процес державного стратегічного управління.
5. Державно-приватне партнерство. Напрямки і технології ДПП в Україні. Нормативно-правове регулювання ДПП в Україні.

Питання для обговорення

1. Процес цілевстановлення в стратегічному управлінні.
2. Сутність, значення та характеристики цільового підходу в стратегічному управлінні.
3. Форми реалізації цільового управління: управління за цілями», «управління за результатами», програмно-цільове управління.
4. Типи існуючих підходів до стратегічного управління та їх критичний аналіз.
5. Значення розвитку державно-приватного партнерства в розвитку інститутів публічного управління.
6. Основні напрями формування та розвитку сучасної економічної системи.
7. Основні ознаки ринкової соціально орієнтованої економіки.
8. Основні напрями державного регулювання економікою.
9. Етапи формування та еволюції публічного адміністрування в сфері економіки.
10. Держава як гарант забезпечення умов для підприємницької діяльності.
11. Нові тенденції у взаємовідносинах суспільства та бізнесу.
12. Управління власністю в умовах демократичної, правової держави.

13. Антимонопольна діяльність.
14. Забезпечення цивілізованих засад конкуренції.
15. Механізми взаємодії суспільства та економіки.

Письмові завдання

Завдання 1. Опрацювати зміст Стратегії сталого розвитку «Україна – 2020». Зробити висновки щодо її відповідності основним вимогам розробки стратегій як інструментів управління соціально-економічним розвитком. Чи відповідає структура документу змісту та сутності сталого розвитку? Які розділи Стратегії, на Ваш погляд, можна вважати виконаними? Яких стратегічних цілей досягти не вдалось?

Завдання 2. Підготуйте аналітичну складову (діагностику) територіальної громади (регіону) для потреб розробки стратегічного плану.

Завдання 3. Розробіть анкету (опитувальник) для громадян (варіант – експертів), дані яких можна використати для підготовки аналітичної складової (профілю) територіальної громади (регіону). Проведіть анкетування 20 представників громадськості (варіант: експертів).

Завдання 4. Розробіть різні варіанти організаційних структур, які можуть координувати (залучатися до виконання різних функцій) процес стратегічного планування на місцевому рівні.

Завдання 5. Розробіть план інформування та залучення громадян до розробки (варіант: реалізації) стратегії місцевого розвитку.

ТЕМА 8. УПРОВАДЖЕННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ СУПРОВОДУ РЕФОРМ І ДЕРЖАВНА АНТИКОРУПЦІЙНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ

План теми

1. Цифрові платформи супроводу реформ.
2. Діджиталізація у публічному управлінні.
3. Державна антикорупційна політика у сфері публічної служби в Україні.
4. Антикорупційна стратегія.

Питання для обговорення

1. Сучасні технології управління та «цифрова трансформація», «автоматизація», «оцифровка даних», «електронне урядування» та «цифрове урядування».
2. Електронне голосування як елемент е-демократії.
3. Нові інформаційні технології у виборчому процесі (е-вибори, е-референдуми та ініціативи)
4. Концепція «розумного міста» досвід зарубіжних країн. Застосування «Smart-Siti» в Україні.

Письмові завдання

Завдання 1.

1. Оглядово ознайомитись із структурою сайту Верховної Ради України (www.rada.gov.ua).
2. Виявити наявність фактографічної інформації на сайті; інформації про керівників депутатських фракцій; комітетів; контактної інформації.
3. Охарактеризувати можливості пошуку офіційних документів на сайті.
4. Навести приклади знайдених на сайті офіційних документів (повна назва, адреса ресурсу).
5. Вказати додаткові відомості про документ (дата прийняття, внесення змін, публікація документу тощо).
6. Можливість переходу на портали інших державних органів.
7. Інформаційне наповнення (яка інформація представлена), оновлення інформації.
8. Інформаційні послуги (що надаються).
9. Інші характеристики сайту.

Завдання 2.

1. Ознайомитись з Урядовим порталом (www.kmu.gov.ua).
2. Охарактеризувати структуру порталу.
3. Виявити наявність фактографічної інформації на сайті; інформації про посадових осіб; контактної інформації.
4. Охарактеризувати можливості пошуку офіційних документів на сайті.
5. Навести приклади знайдених на порталі офіційних документів (повна назва, адреса, додаткові відомості про документ).

Завдання 3. Як Ви вважаєте, чи доцільно враховувати зарубіжний досвід. Що саме із зарубіжного досвіду, на Ваш, погляд доцільно запровадити?

Завдання 4

1. Проаналізувати інтернет-портали центральних, регіональних та місцевих органів державної влади та місцевого самоврядування за такими позиціями, як: складові карти інтернет-порталу, функціональні завдання, склад інформаційного забезпечення, склад технологічного забезпечення, можливість переходу на портали інших державних органів, інформаційне наповнення, оновлення інформації, інформаційні послуги. інтернет-портали державних установ обрати за узгодженням з викладачем. Кожен студент (або група) аналізують інтернет-портали різних державних установ.
2. Аналіз інтернет-порталів оформити у вигляді текстового файлу, який необхідно розіслати всім слухачам групи по електронній пошті.
3. За результатами власного аналізу та надісланих файлів скласти порівняльну таблицю. Зробити висновки.

Теми для презентацій

1. Інформаційна політика в США та країнах Європи.
2. Національні особливості Японії, Південної Кореї, Індії, Сінгапуру в процесі реалізації інформаційної політики.
3. Інформаційна політика в авторитарних країнах

ВИМОГИ ДО ПІДГОТОВКИ ПРЕЗЕНТАЦІЙ

Презентація готується з використанням програмного продукту Microsoft PowerPoint і не повинна перевищувати 20 слайдів, але краще вкласти матеріал у 15-17 слайдах. Тіло слайдів презентації бажано обрати одне для всієї презентації. Можна скористатися шаблонами. В одному слайді доцільно вміщувати не більше, ніж 10 рядків тексту.

Структура виступу:

- тема доповіді, а також ПБ, курс, спеціальність і форма навчання доповідача (1 слайд);
- актуальність обраної проблеми дослідження (1 слайд);
- основна візуальна інформація за темою, яка доповнюватиме (але не повністю дублюватиме!) виступ доповідача (12-14 слайдів);
- бібліографічний список основних використаних джерел (1-2 слайди).

Кожен слайд має бути викладений чітко, лаконічно і не містити неоднозначних формулювань.

Методи контролю

Оцінювання знань ЗВО здійснюється відповідно до «Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Національного університету “Чернігівська політехніка”», погодженого вченою радою НУ “Чернігівська політехніка” (протокол № 6 від 31.08.2020 р.) та введеного в дію наказом ректора НУ “Чернігівська політехніка” від 31.08.2020 р. №26.

Поточний контроль – до 60 балів, в тому числі: практичні заняття – до 50 балів, підсумковий модульний контроль – до 10 балів.

Семестровий контроль у вигляді заліку проводиться під час сесії у вигляді тестування (максимум 40 балів). Оцінка за результатами вивчення дисципліни формується шляхом додавання підсумкових результатів поточного контролю до оцінки за залік.

У випадку, якщо ЗВО протягом семестру не виконав в повному обсязі передбачених робочою програмою всіх видів навчальної роботи або не набрав мінімально необхідну кількість балів (21), він не допускається до складання заліку під час сесії, але має право ліквідувати академічну заборгованість у порядку, передбаченому «Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Національного університету “Чернігівська політехніка”». Повторне складання заліку з метою підвищення позитивної оцінки не дозволяється.

Розподіл балів, які отримують ЗВО

Поточний контроль

Модуль за тематичним планом дисципліни та форма контролю	Кількість балів за видами робіт	
	Усні відповіді, підготовленість до практичних занять	Повнота та своєчасність виконання завдань
Змістовний модуль 1. Базові поняття інституціональних засад публічного управління та адміністрування	0...5	0...10
Змістовний модуль 2. Формування сучасної парадигми публічного управління	0...5	0...15
Змістовний модуль 3. Реалізація концептуальних засад публічного управління та адміністрування	0...5	0...10
Підсумкова поточна оцінка за семестр	15	35

Рекомендована література

Базова

1. Бакуменко В.Д. Особливості публічного управління та адміністрування: навч. посіб. / В. Д. Бакуменко [та ін.] – К. : Вид-во Ліра-К, 2016. – 256 с.
2. Вдовенко, С.М. Публічне управління : навч. посіб. / С.М. Вдовенко, Ю.С. Вдовенко, О.В. Рогова. - Ніжин. : ТПК `Орхідея`, 2017. - 249 С.
3. Вороніна Ю. Є. Теорія та практика публічного управління та адміністрування [Текст] : навчальний посібник / Ю. Є. Вороніна. – Мелітополь : ТОВ «Колор Принт», 2020. – 204 с.
4. Інституалізація публічного управління та адміністрування у контексті інноваційного розвитку сільських територій: теорія і практика: монографія / А.С. Даниленко, П.І. Юхименко, Т.В. Сокольська та ін.; за заг. ред. д-ра екон. наук., професора, академіка НААН України Даниленка А.С. К.: Центр учбової літератури, 2018. 320 с.
5. Інституціональні засади публічного управління та адміністрування: методичні вказівки до практичних занять для здобувачів вищої освіти освітнього ступеню «доктор філософії» спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» / Укл.: Косач І.А. – Чернігів, 2021 р.
6. Інституціональні засади публічного управління та адміністрування: методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни для здобувачів вищої освіти освітнього ступеню «доктор філософії» спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» / Укл.: Косач І.А. – Чернігів, 2021 р.
7. Косач І.А., Дегтярьов А.В. Програмні інструменти державної політики інноваційно-інвестиційного розвитку підприємництва. Наукові перспективи. №8(14). 2021. с. 41-50.
8. Косач І.А., Дегтярьов А.В.. Розвиток державно-приватного партнерства в умовах децентралізації влади в Україні. Державне управління: удосконалення та розвиток. №3. 2020 р. Режим доступу : <http://www.dy.nauka.com.ua/?n=3&y=2020>
9. Косач І.А. Оцінка синергетичного потенціалу державно-приватного партнерства в АПК України. Східна Європа: економіка, бізнес та управління.-2018.№2(13). Режим доступу до ресурсу: <http://www.easterneurope-ebm.in.ua/8-2018-ukr>
10. Косач І., Петренко Ю., Яковчук Я. Стратегічне управління процесами підприємницької інтеграції на засадах державно-приватного партнерства в контексті синергетично-інституціональної методології. Східна Європа: економіка, бізнес та управління.-2017.-№6(11).
11. Менеджмент та публічне управління в умовах інформаційного суспільства: кол.монографія / за заг. ред. Філіпової Н.В. Мена: ТОВ «Домінант». 2020. 288 с.
12. Менеджмент для місцевих органів публічної влади : підручник / М. П. Бутко, І. М. Бутко, М. Ю. Дітковська ; за ред. М. П. Бутка. – Київ : Центр учбової літератури, 2019. – 412 с.
13. Моделювання управлінських рішень в публічному адмініструванні : метод. вказівки до виконання курс. роботи для здобувачів вищ. освіти спец. 281

«Публічне управління та адміністрування» / уклад. І. А. Косач. – Чернігів : ЧНТУ, 2019. – 15 с.

14. Публічне управління та сучасний менеджмент в інформаційному суспільстві: колективна монографія. К.: Кондор, 2019.

15. Публічне управління соціально-економічними системами в умовах транзитивних змін: колективна монографія / за заг ред.. Сугоняко Д.О. Ніжин: ФОП Лук'яненко В.В., ТПК «Орхідея», 2017. 146 с.

16. Публічне управління : навч. посіб. / А.В. Стасишин, Г.В. Капленко, Г.О. Комарницька, Н.Т. Пак, ін.. ; за заг. ред. А. В. Стасишина. - Львів. : ЛНУ ім. Івана Франка, 2019. - 459 С.

17. Нагаєв В.М. Публічне адміністрування: електронний навчальний посібник / В.М. Нагаєв. – Х.: ХНАУ, 2018. – 278 с.

18. Ортіна Г. В. Сталій розвиток місцевих громад в умовах децентралізації : [Моногр.] / Г. В. Ортіна, О. Г. Сокіл, Ю. О. Прус, І. В. Застрожнікова, Л. М. Єфіменко – Мелітополь : ФОП Однорог Т. В., 2019. – 171 с

19. Основи публічного адміністрування: навчально-методичний посібник / уклад.: Н.П. Матюхіна, М.С. Ковтун, О.М. Соловйова та ін. – Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2016. – 79 с.

20. Публічне управління та адміністрування : навчальний посібник / [А. О. Азарова, Л. М. Ткачук, Л. О. Нікіфорова та ін.]. – Вінниця : ВНТУ, 2019. – 181 с.

21. Публічне управління та сучасний менеджмент в інформаційному суспільстві: колективна монографія. К.: Кондор, 2019.

22. Публічне управління соціально-економічними системами в умовах транзитивних змін: колективна монографія / за заг ред.. Сугоняко Д.О. Ніжин: ФОП Лук'яненко В.В., ТПК «Орхідея», 2017. 146 с.

23. Публічне управління та адміністрування : навч. посіб. Скидан О. В., Якобчук В. П., Дацій Н. В., Ходаківський Є. І. [та ін.] ; за заг. ред. О. В. Скидана. Житомир : ЖНАЕУ, 2017. 705 с.

24. Стратегічне управління проектами та державними програмами // Прикладна економіка : навчальний посібник / Б.О. Язлюк, Р.Б. Гевко, Ю.В. Дзяди́кевич, А.М. Бутов. - Тернопіль. : Крок, 2016. - С. 118-134.

25. Jensen, M.D. (2017). Exploring Central Governments' Coordination of European Affairs. *Public Administration*, 95 (1), 249-268.

26. Kosach, I., Shaposhnykov, K., Chub, A., Yakushko, I., Kotelevets, D., Lozychenko, O. Regulatory policy in the context of effective public governance: evidence of Eastern European Countries. *Cuestiones Políticas* . ene-jun2022, Vol. 40 Issue 72, p. 456-473. <https://produccioncientificaluz.org/index.php/cuestiones/article/view/37773> (**Web of Science**)

27. Kosach, I., Duka, A., Starchenko, G., Myhaylovska, O., Zhavoronok, A. Socio-economic viability of public management in the context of European integration processes // *Administratie si Management Public*. 2020. Vol. 35. pp. 139-152.

28. Peeters, Rik. 2020. The political economy of administrative burdens: A theoretical framework for analyzing the organizational origins of administrative burdens. *Administration & Society* 52 (4): 566–92

29. Polzer, T., Meyer, R. E., Höllerer, M. A., Seiwald, J. (2016) Institutional Hybridity in Public Sector Reform: Replacement, Blending, or Layering of Administrative Paradigms. In *Research in the Sociology of Organizations* (Vol. 48B, pp. 69-99) (Research in the Sociology of Organizations). Emerald Publishing.

30. Skelcher, C. and Smith, S. R. (2015) Theorizing hybridity: Institutional logics, complex organizations, and actor identities: The case of nonprofits, *Public Administration*, 93(2): 433-448.

31. Terry, M.M. (2015) Vested Interests and Political Institutions, *Political Science Quarterly*, <https://doi.org/10.1002/polq.12321>

32. Trondal, J., and Bauer, M. W. (2017). Conceptualizing the European multilevel administrative order: Capturing variation in the European administrative system. *European Political Science Review*, 9(1), 73-94.

Допоміжна

33. Вороніна Ю. Є. Публічне врядування: проблеми теорії та практики. Сучасні наукові дослідження на шляху до Євроінтеграції. Матеріали міжнародного науково-практичного форуму. ТДАТУ ім. Дмитра Моторного м. Мелітополь. 21-22 червня 2019 р. – С. 148-150.

34. Горбова Н. А. Природа державного контролю (нагляду) та генезис його законодавчого визначення / Н. А. Горбова // «Право та державне управління». – 2019. – №1.

35. Драгомирецька Н. М., Піроженко Н. В., Матвеєнко І. В. Державногромадянське партнерство у сфері соціального розвитку : навч. пос. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2017 290 с.

36. Конституція України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 12.05.2019).

37. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21.05.1997 № 2882/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 12.05.2019).

38. Європейська хартія місцевого самоврядування. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_036 (дата звернення: 12.05.2019).

39. Експертна та інформаційна підтримка процесу реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні. Інститут громадянського суспільства : веб-сайт. URL : <http://www.csi.org.ua/kороткуj-oglyad-reformy-mistsevogosam/#sthash.h34QnIJ4.dpuf>

40. Концепція реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні. Схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 1 квітня 2014 р. № 333-р. URL : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-%D1%80> (дата звернення: 12.05.2022).

41. Лелеченко А. П., Васильєва О. І., Куйбіда В. С., Ткачук А. Ф. Місцеве самоврядування в умовах децентралізації повноважень: навч. посіб. Київ : 2017. 110 с.

42. Організація діяльності в органах публічної влади : метод. вказівки до практ. робіт та самост. роботи спец. 281 «Публічне управління та адміністрування» всіх форм навчання / уклад.: І. М. Олійченко, М. Ю. Дітковська. – Чернігів : ЧНТУ, 2019. – 68 с.

43. Особливості діяльності місцевих органів публічного управління в умовах реформатування владних повноважень : колективна монографія / за заг. ред. М. П. Бутка. – Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка», 2020. – 352 с.

44. Про співробітництво територіальних громад : Закон України від 17.06.2014 р. № 508-VII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1508-18> (дата звернення: 12.05.2022).

45. Ортіна Г. В. Партнерство як основа конкурентоспроможності розвитку громад в умовах децентралізації / Г. В. Ортіна, Л. М. Єфіменко // Вісник Національного університету цивільного захисту України. – 2019. – №2 (11). – С. 344-352.

46. Сокольська Т. В., Поліщук С.П. Роль публічного управління у розвитку транскордонного співробітництва України. Аспекти публічного управління. Дніпропетровськ, 2018. Том 6 №5. С.24-32.

47. Bertelli, Anthony M., Valentina Mele, and Eleanor F. Woodhouse. 2017. Corruption, democracy and infrastructure agreements. Paper presented at the Public Management Research Conference, Washington, DC, June 8–10

48. Iossa, E., and D. Martimort. 2016. Corruption in public–private partnerships, incentives and contract incompleteness. *International Journal of Industrial Organization* 44:85–100.

49. Williams, Martin J. 2017. The political economy of unfinished development projects: Corruption, clientelism, or collective choice? *American Political Science Review* 111:705–23.

Інформаційні ресурси

50. Система дистанційного навчання НУ «Чернігівська політехніка». Курс: Інституційні засади публічного управління та адміністрування <https://eln.stu.cn.ua/course/view.php?id=4418>

51. Законодавство України – <http://www.zakon.rada.gov.ua>.

52. Нормативні акти України – <http://www.nau.ua>

53. Офіційний сайт бібліотеки ім. В. Вернадського. – Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/>

54. Офіційний сайт Наукової бібліотеки НУ «Чернігівська політехніка». – Режим доступу: <http://library2.stu.cn.ua/>

55. Офіційний сайт Верховної Ради України – <http://www.rada.gov.ua>

56. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України: <http://www.kmu.gov.ua>

